

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 7 december 2009 (15.12)
(OR. en)**

17229/09

**PI 141
COUR 87**

NOTA

---

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.	16114/09 ADD 1 PI 123 COUR 71
Betreft:	Verbetering van de octrooiregeling in Europa - Conclusies van de Raad

---

Voor de delegaties gaan in bijlage dezes, ter informatie, de door de Raad (Concurrentievermogen) op 4 december 2009 aangenomen conclusies over een verbetering van de octrooiregeling in Europa.

CONCLUSIES VAN DE RAAD**betreffende****EEN VERBETERING VAN DE OCTROOIREGELING IN EUROPA**

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

1. EROP WIJZEND dat verbetering van het octrooisysteem in Europa een noodzakelijke voorwaarde is om de groei te stimuleren door middel van innovatie en om het Europese bedrijfsleven en met name het midden- en kleinbedrijf te helpen het hoofd te bieden aan de economische crisis en de internationale concurrentie;
2. OVERWEGEND dat dit verbeterd octrooisysteem een vitaal onderdeel van de interne markt is en gebaseerd moet zijn op twee pijlers, dat wil zeggen de invoering van een octrooi van de Europese Unie (hierna "EU-octrooi") en van een geïntegreerde, gespecialiseerde en geünificeerde rechtspraak voor octrooigeschillen, waardoor de handhaving van octrooien wordt verbeterd en de rechtszekerheid wordt versterkt;
3. NOTA NEMEND van de grote hoeveelheid werk die reeds door de voorbereidende instanties van de Raad is verricht in verband met de rechtsinstrumenten die nodig zijn voor de totstandkoming van genoemde twee pijlers;
4. IS HET EROVER EENS dat de volgende conclusies wat de voornaamste kenmerken van het Gerecht voor het Europees en het EU-octrooi (I) betreft, de grondslag kunnen vormen, terwijl zij, wat het EU-octrooi (II) betreft, deel moeten uitmaken van het algemene eindakkoord inzake een pakket maatregelen voor een verbeterd octrooisysteem in Europa, die moeten uitmonden in een Gerecht voor het Europees en het EU-octrooi (EEUPC), een EU-octrooi, met een afzonderlijke verordening inzake de vertaalregeling als bedoeld in punt 36, een versterkt partnerschap tussen het Europees Octrooibureau en de centrale diensten voor de industriële eigendom van de lidstaten en, voor zover nodig, wijzigingen in het Europees Octrooiverdrag;

5. BEKLEMTOONT dat met deze conclusies niet vooruit wordt gelopen op het verzoek om advies van het Europees Hof van Justitie¹ noch op de afzonderlijke schriftelijke bijdragen van de lidstaten, en dat zij ondergeschikt zijn aan het advies van het Europees Hof van Justitie;
6. NEEMT NOTA van de ontwerp-overeenkomst betreffende het Gerecht voor het Europees en het Gemeenschapsoctrooi in document 7928/09 van 23 maart 2009 (hierna: de ontwerp-overeenkomst), is zich ervan bewust dat enkele punten in de ontwerp-overeenkomst het voorwerp zijn van een intensief debat;
7. BEKLEMTOONT dat het geplande systeem moet worden ingevoerd met inachtneming van de constitutionele bepalingen van de lidstaten en geen afbreuk doet aan het verzoek om advies aan het Europees Hof van Justitie; en dat de invoering van het EEUPC gebaseerd zou zijn op een overeenkomst die door de lidstaten in volledige overeenstemming met hun onderscheiden grondwettelijke bepalingen moet worden geratificeerd;
8. IS HET EROVER EENS dat het besluit over de regeling van de zetel van het EEUPC deel moet uitmaken van het in punt 4 bedoelde algemene eindakkoord en in overeenstemming met het betrokken EU-acquis moet zijn;
9. ONDERKENT dat sommige lidstaten fundamentele juridische bezwaren hebben bij de invoering van het EEUPC en de geplande algehele architectuur ervan zoals die in deze conclusies tot uitdrukking komt en dat die in het licht van het advies van het Hof van Justitie opnieuw zou moeten worden gezien.

I. VOORNAAMSTE KENMERKEN VAN HET GERECHT VOOR HET EUROPEES EN EU-OCTROOI

HET GERECHT VOOR HET EUROPEES EN EU-OCTROOI

10. Het EEUPC dient exclusieve bevoegdheid hebben met betrekking tot civiele geschillen in verband met de schending en geldigheid van EU-octrooien en Europese octrooien.

---

¹ Advies 1/09 van het Europees Hof van Justitie.

11. Zoals aangegeven in de ontwerp-overeenkomst dient het EEUPC een Gerecht van eerste aanleg, een Hof van beroep en een Griffie te omvatten. Het Gerecht van eerste aanleg bestaat uit een centrale afdeling en lokale en regionale afdelingen.
12. Het Europees Hof van Justitie waarborgt het beginsel van het primaat van het EU-recht en de uniforme uitlegging daarvan.

DE SAMENSTELLING VAN DE KAMERS

13. Teneinde vertrouwen te kweken bij de gebruikers van het octrooisysteem en een hoge kwaliteit en doeltreffendheid van het werk van het EEUPC te garanderen, is het van essentieel belang dat de kamers door middel van pooling zo worden samengesteld dat een optimaal gebruik wordt gemaakt van de ervaring met octrooien onder rechters en rechtsbeoefenaars op nationaal niveau. Ervaring kan ook worden verworven door het verstrekken van theoretisch en praktisch onderricht dat gericht is op het verbeteren en uitbreiden van de beschikbare deskundigheid inzake octrooigeschillen en het verspreiden van deze specifieke kennis en ervaring over een groot geografisch gebied.
14. Alle kamers van de lokale en regionale afdelingen en de centrale afdeling van het Gerecht van eerste aanleg dienen dezelfde hoge werkkwaliteit en hetzelfde hoge niveau van juridische en technische deskundigheid te waarborgen.
15. Afdelingen in een overeenkomstsluitende staat waar gedurende drie achtereenvolgende jaren minder dan 50 zaken per jaar zijn ingeleid, moeten zich aansluiten bij een regionale afdeling met een kritische massa van ten minste 50 zaken per jaar ofwel zetelen in een samenstelling waarbij een van de juridisch gekwalificeerde rechters een onderdaan van de betrokken overeenkomstsluitende staat is en twee van de juridisch gekwalificeerde rechters die geen onderdanen van de betrokken overeenkomstsluitende staat zijn, afkomstig zijn uit de pool van rechters die per zaak aan de afdelingen worden toegewezen.

16. Afdelingen in een overeenkomstsluitende staat waar gedurende drie achtereenvolgende jaren meer dan vijftig zaken per kalenderjaar zijn ingeleid, moeten zetelen in een samenstelling waarbij twee van de juridisch gekwalificeerde rechters onderdaan van de overeenkomstsluitende staat zijn. De derde juridisch gekwalificeerde rechter, die een andere nationaliteit heeft, wordt toegewezen uit de pool van rechters. De juridisch gekwalificeerde rechters uit de pool worden voor langere tijd toegewezen wanneer dat voor het efficiënt functioneren van afdelingen met een hoge werklast noodzakelijk is.
17. Alle kamers van de lokale en regionale afdelingen dienen een bijkomende technische rechter te bevatten in geval van een reconventionele vordering tot intrekking, ofwel, in geval van een vordering wegens inbreuk, wanneer een van de partijen daarom verzoekt. Alle kamers van de centrale afdeling moeten zetelen in de samenstelling van twee juridisch gekwalificeerde rechters en een technisch gekwalificeerde rechter. De technisch gekwalificeerde rechter moet gekwalificeerd zijn op het gebied van de betrokken technologie en moet vanuit de pool van rechters per zaak aan de kamer worden toegewezen. Onder bepaalde in het reglement voor de procesvoering te omschrijven voorwaarden en met instemming van de partijen, kunnen zaken in eerste aanleg worden gehoord door een enkele juridisch gekwalificeerde rechter.
18. De toewijzing van rechters geschiedt op basis van hun juridische of technische deskundigheid, taalvaardigheden en relevante ervaring.
19. De bepalingen betreffende de samenstelling van de kamers en de toewijzing van rechters moeten waarborgen dat het EEUPC een onafhankelijke en onpartijdige rechtbank is in de zin van artikel 47 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie².

---

² PB C 303 van 14.12.2002, blz. 1.

RECHTSBEVOEGDHEID INZAKE VORDERINGEN OF RECONVENTIONELE VORDERINGEN TOT INTREKKING

20. Opdat lokale en regionale afdelingen met voortvarendheid en grote efficiënt te werk gaan, is het van essentieel belang dat zij bij de behandeling van reconventionele vorderingen tot intrekking over enige flexibiliteit beschikken.
- a) Rechtstreekse vorderingen tot intrekking van octrooien moeten bij de centrale afdeling worden ingesteld.
  - b) Een reconventionele vordering tot intrekking kan bij een lokale of regionale afdeling worden ingesteld in geval van een vordering wegens inbreuk. De betrokken lokale of regionale afdeling kan
    - i) de reconventionele vordering tot intrekking in behandeling nemen; of
    - ii) de reconventionele vordering doorverwijzen naar de centrale afdeling, en ofwel de vordering wegens inbreuk in behandeling nemen ofwel die procedure aanhouden of
    - iii) met goedvinden van de partijen de zaak voor een beslissing naar de centrale afdeling doorverwijzen.

PROCEDURETAAL

21. De ontwerp-overeenkomst, het statuut en het reglement voor de procesvoering moeten bepalingen bevatten die waarborgen dat de talenregeling voor de partijen billijk en voorspelbaar is. Voorts moet elke afdeling van het EEUPC in mondelinge procedures faciliteiten voor vertaling en vertolking aanbieden om de betrokken partijen in passend geachte mate bij te staan, met name wanneer een van de partijen een mkb-onderneming of een privé-partij is.

22. De proceduretaal van de lokale en regionale afdelingen is de taal (talen) van de overeenkomstsluitende staat (staten) waar zij zijn gevestigd. De overeenkomstsluitende staten kunnen echter een of meer officiële talen van het Europees Octrooibureau als proceduretaal van hun lokale of regionale afdeling aanduiden. De proceduretaal van de centrale afdeling moet de taal van het octrooi zijn. De proceduretaal voor het Hof van beroep is dezelfde als die voor het Gerecht van eerste aanleg.
23. Alle latere besluiten die enig gevolg hebben voor de talenregeling van de procedure in het kader van de overeenkomst betreffende het EEUPC moeten met eenparigheid van stemmen worden aangenomen.

OVERGANGSPERIODE

24. De overgangperiode mag niet langer duren dan vijf jaar na de inwerkingtreding van de overeenkomst betreffende het EEUPC.
25. Gedurende de overgangperiode kan een procedure wegens inbreuk op of tot intrekking van een Europees octrooi nog worden aangespannen bij de nationale rechtbanken of andere bevoegde autoriteiten van een overeenkomstsluitende staat die krachtens het nationaal recht rechtsmacht hebben. Procedures die aan het eind van de overgangperiode bij een nationale rechtbank aanhangig zijn, moeten aan de overgangsregeling onderworpen blijven.
26. Tenzij er reeds een procedure bij het EEUPC is ingeleid, dienen houders van Europese octrooien of van octrooiaanvragen die zijn toegekend of ingediend voor de inwerkingtreding van de overeenkomst betreffende het EEUPC de mogelijkheid te hebben niet deel te nemen aan de exclusieve rechtsmacht van het EEUPC, indien de Griffie uiterlijk één maand voor het eind van de overgangperiode in kennis is gesteld van de niet-deelneming.

HERZIENINGSCLAUSULE BETREFFENDE DE SAMENSTELLING VAN KAMERS EN RECONVENTIONELE VORDERINGEN TOT INTREKKING

27. De Commissie moet nauwlettend toezicht houden op het functioneren, de efficiëntie en de implicaties van de bepalingen betreffende de samenstelling van de kamers van eerste aanleg en de rechtsmacht inzake vorderingen en reconventionele vorderingen tot intrekking (zie punten 15, 16 en 20). De Commissie moet hetzij zes jaar na de inwerkingtreding van de overeenkomst betreffende het EEUPC, hetzij wanneer een voldoende aantal zaken wegens inbreuk (ongeveer 2000) door het EEUPC is behandeld, indien dit tijdstip later valt, en zo nodig op gezette tijden daarna, op basis van een uitgebreid overleg met gebruikers en een advies van het EEUPC een rapport met aanbevelingen opstellen over de voortzetting, beëindiging of wijziging van de toepasselijke bepalingen waarover het Gemengd Comité moet besluiten.
28. De Commissie moet met name alternatieve oplossingen overwegen ter versterking van de multinationale samenstelling van de kamers van de lokale en regionale afdelingen die een reconventionele vordering tot intrekking of de gehele zaak verwijzen naar de centrale afdeling, waarmee beide partijen moeten instemmen.

BEGINSELEN INZAKE DE FINANCIERING VAN HET EEUPC

29. Het EEUPC moet worden gefinancierd uit de eigen inkomsten van het EEUPC, die bestaan uit de griffierechten, en, ten minste tijdens de in punt 24 bedoelde overgangperiode, zo nodig uit bijdragen van de Europese Unie (hierna "EU") en de overeenkomstsluitende staten die geen lidstaten zijn.
30. Een overeenkomstsluitende staat die een lokale afdeling opzet, moet de daartoe benodigde faciliteiten beschikbaar stellen

31. De griffierechten moeten door het Gemengd Comité worden vastgesteld op basis van een Commissievoorstel dat een raming door de Commissie van de verwachte kosten van het EEUPC bevat. De griffierechten moeten worden vastgesteld op een niveau dat zorgt voor een juist evenwicht tussen het beginsel van billijke toegang tot justitie voor met name mkb-ondernemingen en micro-entiteiten, en een passende bijdrage van de partijen in de kosten van het EEUPC in het licht van de economische voordelen voor de betrokken partijen, en de doelstelling van een zichzelf financierend gerecht met evenwichtige financiën. Gerichte steunmaatregelen voor mkb-ondernemingen en micro-entiteiten zouden eveneens kunnen worden overwogen.
32. Het EEUPC moet op de meest efficiënte en kosteneffectieve wijze worden georganiseerd en moet een eerlijke toegang tot de rechter waarborgen, met inachtneming van de behoeften van het mkb en micro-entiteiten.
33. Op de kosten en de financiering van het EEUPC moet door het Gemengd Comité regelmatig toezicht worden gehouden en het niveau van de griffierechten moet periodiek worden geëvalueerd, overeenkomstig punt 31.
34. Aan het eind van de overgangperiode moet het Gemengd Comité op basis van een verslag van de Commissie inzake de kosten en de financiering van het EEUPC de aanneming van maatregelen ter verwezenlijking van de doelstelling van zelffinanciering overwegen.

TOETREDING

35. In eerste instantie moet toetreding door overeenkomstsluitende lidstaten bij het Europees octrooiverdrag die geen lidstaat van de EU zijn, openstaan voor partijen bij de Europese vrijhandelsovereenkomst. Na de overgangperiode zou het Gemengd Comité met eenparigheid van stemmen kunnen besluiten de overeenkomstsluitende staten van het Europees Octrooiverdrag te verzoeken toe te treden indien zij alle toepasselijke bepalingen van het EU-recht volledig hebben geïmplementeerd en effectieve structuren voor octrooibeschermining hebben ingevoerd.

II. HET EU-OCTROOI

VERTAALREGELING

36. De verordening inzake het EU-octrooi moet vergezeld gaan van een afzonderlijke verordening inzake de vertaalregeling voor het EU-octrooi, welke door de Raad met eenparigheid van stemmen overeenkomstig artikel 118, tweede alinea, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie moet worden aangenomen. De verordening inzake het EU-octrooi moet tegelijk met de afzonderlijke verordening inzake de vertaalregeling voor het EU-octrooi in werking treden.

HEFFINGEN VOOR INSTANDHOUDING

37. De heffingen voor EU-octrooien moeten gedurende de levenscyclus van het octrooi geleidelijk oplopen en moeten samen met de in de aanvraagfase te betalen heffingen alle kosten in verband met de toekenning en het beheer van het EU-octrooi dekken. De heffingen voor de instandhouding moeten worden betaald aan het Europees Octrooibureau, dat 50 procent van de heffingen behoudt en het resterende bedrag over de lidstaten verdeelt overeenkomstig een voor octrooidoeleinden te hanteren verdeelsleutel.
38. Zodra de verordening inzake het EU-octrooi van kracht wordt, stelt een Bijzonder Comité van de raad van bestuur van de Europese Octrooiorganisatie de hoogte van de heffingen voor instandhouding en de verdeelsleutel voor de toewijzing ervan vast. Het Bijzonder Comité wordt samengesteld uit uitsluitend vertegenwoordigers van de EU en alle lidstaten. Het door de EU en de lidstaten in het Bijzonder Comité in te nemen standpunt moet binnen de Raad worden bepaald op het moment dat de verordening inzake het EU-octrooi wordt aangenomen. Het niveau van de heffingen voor instandhouding moet niet alleen gebaseerd zijn op bovengenoemde beginselen, maar heeft ook ten doel de innovatie en het concurrentievermogen van het Europese bedrijfsleven te bevorderen. Het moet tevens de omvang van de door het EU-octrooi bestreken markt weerspiegelen en in dezelfde orde van grootte liggen als de heffingen voor de instandhouding van wat geacht wordt een gemiddeld Europees octrooi te zijn op het tijdstip van het eerste besluit van het Bijzonder Comité.

39. Bij het bepalen van de verdeelsleutel wordt rekening gehouden met een reeks eerlijke, billijke en relevante criteria zoals het niveau van de octrooieringsactiviteit en de omvang van de markt. De verdeelsleutel moet compensatie bieden voor, onder andere, het gebruik van een andere officiële taal dan een van de officiële talen van het Europees Octrooibureau, voor onevenredig lage octrooieringsactiviteit, en voor een meer recent lidmaatschap van het Europees Octrooiverdrag.
40. Het Bijzonder Comité moet zijn besluiten periodiek evalueren.

HET VERSTERKTE PARTNERSCHAP

41. Doel van het versterkte partnerschap is innovatie te bevorderen door het verlenen van octrooien efficiënter te maken door dubbel werk te vermijden, opdat octrooien sneller worden verleend, zodat innoverende producten sneller op de markt komen en de kosten voor aanvragers worden verlaagd. Het versterkte partnerschap moet zowel gebruikmaken van de bestaande deskundigheid van de centrale diensten voor de industriële eigendom als hun vermogen vergroten om de algehele kwaliteit van het octrooisysteem in de toekomst te verbeteren.
42. Het versterkte partnerschap moet het Europees octrooibureau in staat stellen, waar passend, regelmatig gebruik te maken van het resultaat van een onderzoek door de centrale diensten voor de industriële eigendom van de lidstaten van de Europese Octrooiorganisatie in verband met een nationale octrooiaanvraag waarvoor bij een latere indiening van een Europese octrooiaanvraag voorrang wordt geëist. Dat resultaat moet aan het Europees octrooibureau ter beschikking worden gesteld overeenkomstig de "Regeling Gebruik" van het Europees octrooibureau ³.

---

³ EPO-documenten CA/153/09 en CA/PL 8/09.

43. De centrale diensten voor de industriële eigendom kunnen een essentiële rol spelen bij het stimuleren van innovatie. Alle centrale diensten voor de industriële eigendom, met inbegrip van de diensten die geen onderzoek uitvoeren in de loop van een nationale procedure voor het verlenen van een octrooi, kunnen in het kader van het versterkte partnerschap een essentiële rol spelen door mogelijke aanvragers, waaronder mkb-ondernemingen, te adviseren, octrooi-informatie te verspreiden en aanvragen in ontvangst te nemen.
44. Het versterkte partnerschap dient de centrale rol van het Europees Octrooibureau bij het onderzoeken en verlenen van Europese octrooien ten volle te eerbiedigen. In het kader van het versterkte partnerschap wordt van het Europees Octrooibureau verwacht dat het de werkzaamheden van de deelnemende bureaus in zijn overwegingen betreft zonder verplicht te zijn er gebruik van te maken. Het Europees Octrooibureau moet de vrijheid houden verder onderzoek te verrichten. Het versterkte partnerschap mag aanvragers niet beperken in de mogelijkheid hun aanvraag rechtstreeks bij het Europees Octrooibureau in te dienen.
45. Het versterkte partnerschap wordt periodiek geëvalueerd, met een passende rol voor de meningen van de gebruikers van het octrooistelsel. Daarnaast zou regelmatige feedback van het Europees Octrooibureau aan de deelnemende bureaus over de wijze waarop onderzoeksverslagen in het Europees Octrooibureau worden gebruikt van essentieel belang zijn voor het verfijnen van het onderzoeksproces met het oog op een optimaal gebruik van hulpbronnen.
46. Het versterkte partnerschap moet gebaseerd zijn op een Europese onderzoeksnorm (ESS) die kwaliteitsborgingscriteria omvat. De ESS moet tevens normen bevatten die, naast het onderzoeksproces, betrekking hebben op onder andere opleiding, hulpmiddelen, feedback en beoordeling.
47. Gelijktijdig met de aanneming van de verordening inzake het EU-octrooi moet in de Raad het standpunt worden vastgelegd dat de EU en de lidstaten moeten innemen met betrekking tot de uitvoering van het versterkte partnerschap en de ESS, dat vervolgens geïmplementeerd moet worden binnen de context van het Europees Octrooinetwerk (EPN)⁴, met name voor de Regeling Gebruik⁵ en het Europees Kwaliteitssysteem⁶ binnen het beleid van de Europese Octrooiorganisatie.

---

⁴ EPO-documenten CA/120/06 en CA/PL 8/09.

⁵ EPO-documenten CA/153/09 en CA/PL 8/09.

⁶ EPO-documenten CA/122/06 en CA/PL 8/09.

48. De deelneming van centrale diensten voor de industriële eigendom aan een versterkt partnerschap moet vrijwillig zijn, maar openstaan voor alle centrale diensten. Om het gebruiken en bundelen van alle beschikbare hulpbronnen te vergemakkelijken, moet regionale samenwerking worden aangemoedigd. Daarnaast dient de mogelijkheid om de deelneming van een centrale dienst voor de industriële eigendom te beperken tot een of meer specifieke technische domeinen verder te worden bestudeerd, beproefd en geëvalueerd.
49. Met de thans genomen stappen mag niet worden vooruitgelopen op eventuele toekomstige ontwikkelingen van het versterkte partnerschap, met name toekomstige modellen om het partnerschap tussen het Europees Octrooibureau en de centrale diensten voor de industriële eigendom te verbeteren. Tegen deze achtergrond moeten het Europees Octrooibureau en de lidstaten een volledige evaluatie van het functioneren en de verdere ontwikkeling van het versterkte partnerschap verstrekken op basis van de ervaring en de prestaties van de centrale diensten voor de industriële eigendom bij het nastreven van de ESS.

AMENDEMENTEN IN HET EUROPEES OCTROOIVERDRAG EN TOETREDING VAN DE EUROPESE UNIE TOT HET EUROPEES OCTROOIVERDRAG

50. Het EU-octrooi kan alleen in de vereiste mate functioneren, indien wijzigingen in het Europees Octrooiverdrag (EOV) worden aangebracht. De EU en haar lidstaten moeten alle nodige maatregelen nemen en in werking doen treden, onder meer die met het oog op de toetreding van de EU tot het EOV. De daartoe nodig geachte wijzigingen in het EOV mogen niet neerkomen op een inhoudelijke herziening van het octrooirecht die geen verband houdt met de invoering van het EU-octrooi.